

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Krønikens Gienmæle

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 58. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1813_208-txt-shoot-idm1434/facsimile.pdf (tilgået 24. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

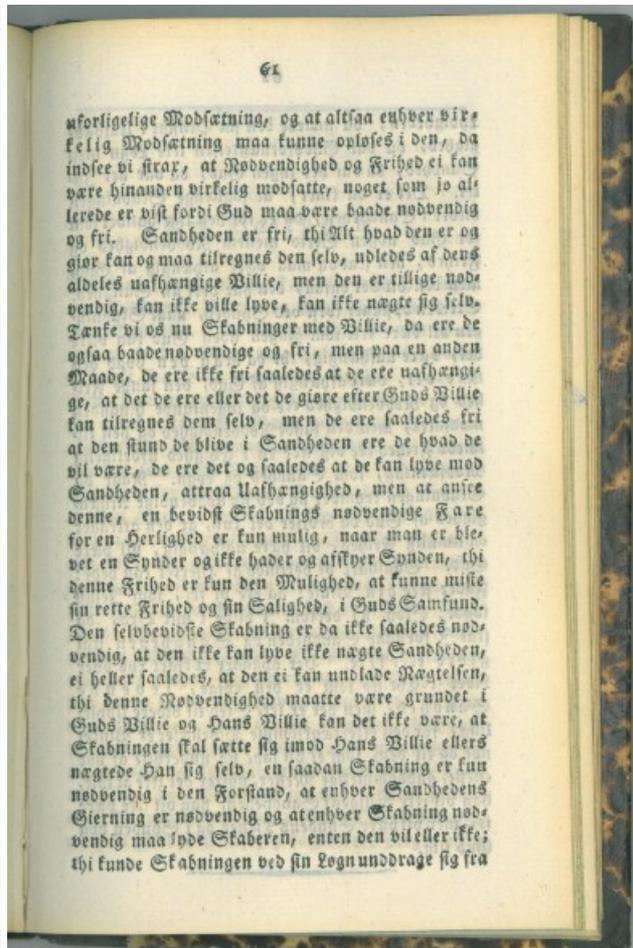
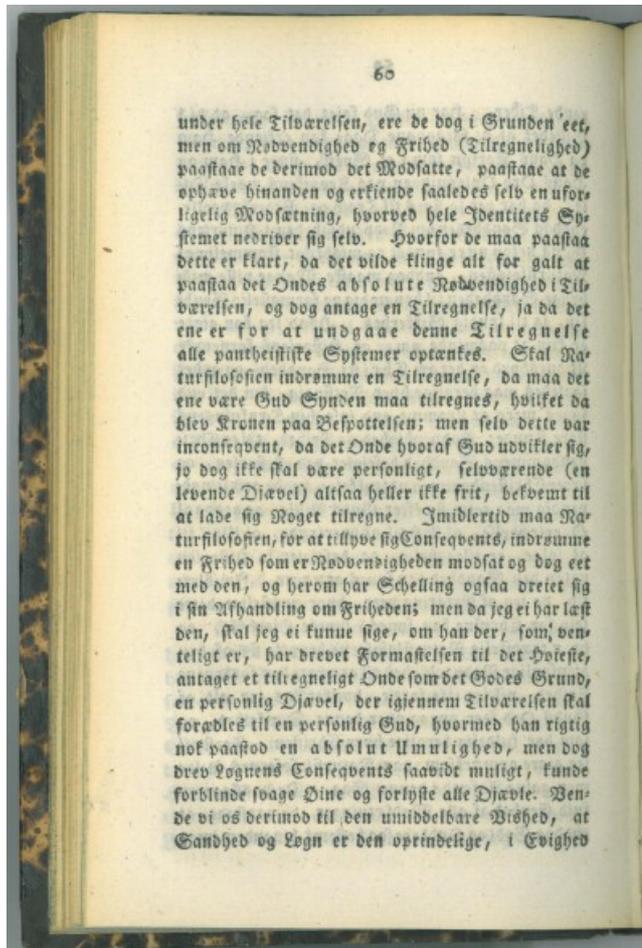
forfængelig i sine egne Tanker, naar han, kanke for seent, maa sande, at om vi kende Engles Daggemaal og vidste alle Hemmeligheder, men havde ikke Klarighed, da vare vi et Intet.

Denne Advarsel kan vel synes overflødig paa en Tid, da Kaa bekymres for Sjælens Vel og den guddommelige Sandhed, men der kommer med Guds Hjælp Dage efter disse, da Menneskene tør sigge sig til Sandhedens Bæld, da vil Kundslaben worde megen, da vil selv Bibelens hemmelige Sandheder sees i et Lys, Kaa have ventet, og da er Kristelsen stor til at ringeagte Bibelen og den barnlige Tro, Mange vil lade sig overvinde og nedkænke sig i guafte Dromme, for, som de mene, at kunne beholde Hjertets Besmittelse ved Siden af en saliggjørende Tro, til dem nytter det ikke at tale, men de Skredelige vil jeg advare forud, at de vil lade sig forvirre af smigrende Ord, jeg vil gjøre det, enddog jeg veed det er til Spot og Latter i den nærværende Tid, jeg maa gjøre det, for at Alle kan side hørteledes jeg selv anseer de Oplysninger jeg skræber at dele med mine Brødre i Christo.

Det er saaledes en bekiendt kristelig Sandhed, at ikke en Spurd falder til Jorden uden den himmelske Faders Villie, at hvad end Mennesket sætter sig for i Hjertet, raader dog Gud for hvad Tungen skal svare, ja at enddog Lodden kastes i Skindet, er dog al dens Udfald fra Herren. Saadant skal Hjertet tro paa Guds Ord og deri finde Hvile og Fred under alle Livets Omkæstelser, men tit angste Diabol, især naar vi betragte de Ondes Færd og tilskyndende Held i de forrige og nærvæ-

rende Tider. Har nu Gud soiet det saa, at vi i Billedet af de forgangne Dage kan erkiende Ham og Hans Forsyn som i et Speil, finde i Ham og Hans Ord Oplysningen paa Kongens mørke Tale, da har det jo siges til Trøst og Bedrøvelse, enddog Sandheden om Nødvendigheden i Historiens Geng netop nu er fundet og misbrøst stammelig af Naturfilosofien, enddog maaste Mange ville misbruge Sandheden til hovmodig og forræstelig Grublen, ja til syndig Sikkerhed. Hbad jeg kan gjøre er kun at paaminde om, at Historiens fornemste Vidnesbyrd er det om Christi Sandhed, og at det saaledes maa berolige hver Retfærdig, om det end synes mere at stramme end løse hin Tænknings store Knude: Nødvendighed og Frihed, thier Christendommens Sandhed besejler ved Historien, og lærer Christendommen udtrykkelig, baade at Alle nødvendig maa rette sig efter Guds Villie, og at dog al Overtrædelse, al Lyst til at overtræde, al Ulyst til at følge, er tilregnelig, da besejler jo Historien netop den Sandhed den synes at nægte. Imidlertid, da jeg af Erfaring veed, hvor angstelig dette selv for Christne kan synes i mørke Dieblitte, og hvor trædselig Naturfilosofierne benytte sig af den siensynlige Nødvendighed til at nægte den forborgne Frihed, vil jeg ikke fortie, hvilket Lys jeg alt af Guds Ord seer opgaa over denne Dunkelhed, og som bør suidelig berolige hver Christen. Først vil jeg gjøre opmærksom paa Naturfilosofernes snilde men galne Udfærd i denne Sag. De paastaae en fuld Eenhed af alle Modsattinger, de paastaae, at enddog Godt og Ondt ere saa besejnt hinanden imod-

Lybigheden; da naade den sin Hensigt i Uafhængighed, da var Gudsfornegeten ikke Logn men Sandhed, da var der ingen Gud, da var der Intet. Det er da klart, at saalænge Stabningen bliver i Sandheden, da er for den ligesaalet som for Gud nogen Strid mellem Nodvendighed og Frihed, den skal da maa være afhængig af Gud, men den vil det ogsaa, den har deri sin Salighed. Striden opstaaer først ved Synden, naar Stabningen vil være frie som Ingen uden Gud kan være det, være uafhængig, thi da maa den hvad den ikke vil, være afhængig af Gud, den sande Frihed og Nodvendighed ere da ingenlunde hinanden modsatte, men den sande Nodvendighed og den tilstiede Frihed ere vist nok en i Eviighed uforligelig Modsetning, som Sandhed og Logn. Naar da Stabningen frymper sig ved sin nødvendige Uafhængighed af Gud da beviser det kun, at den attraaer en umålig Frihed, vil være uafhængig, vil være Gud. Saa snart vi derimod af Hjertet kan bede: Gader see din Villie! da ere vi frie, som Jesus sagde: (Joh. 8) dersom I blive i mit Ord, da skal I forlaae Sandheden og Sandheden skal giøre eder frie. Her opgaar et klart Lys over Livet i Christo som er den evige, L e v e n d e Sandhed, men her er ikke Sted til videre Udoifling; for den eftertanflemme Bihellaser er Vinket nok og til den, som ei vil lade sig undervise af vor eneste, guddommelige Mester, nytter det ikke at tale, han vil ikke helliges i Sandheden, han vil ikke være fri, men vil være Syndens Tjener og i Synden dog Gud lig.

